

Besigtigelse af uautoriseret gravning i synligt fortidsminde Korsør sg. sb. nr. 1 på lille ø i strandsø "Lejsø" på mtr. 85a Korsør markjorder d. 27-10-2003.**Desuden GPS-indmåling af fortidsmindet og tilhørende trædestensrække.****Indhold**

Årsag og evt. sagshistorie:	1
Deltager(e):	1
Ejerforhold:	1
Lokalisering og topografi.....	2
Indmåling	1
Beskrivelse.....	2
Fotos:.....	4
Vurdering og evt. fremtidige tiltag	5

Årsag og evt. sagshistorie:

Efter anmeldelse af gravning d. 22-10-2003 pr telefon blev stedet besigtiget 27-10-2003 fra ca. 9:30 – 10:00.

Deltager(e):

Hugo H. Sørensen (undertegnede)

Ejerforhold:

Ejer af arealerne er Svend Bjarne Hansen, Borgergade 153, Tjæreby, 4241 Vemmelev.

Indmåling

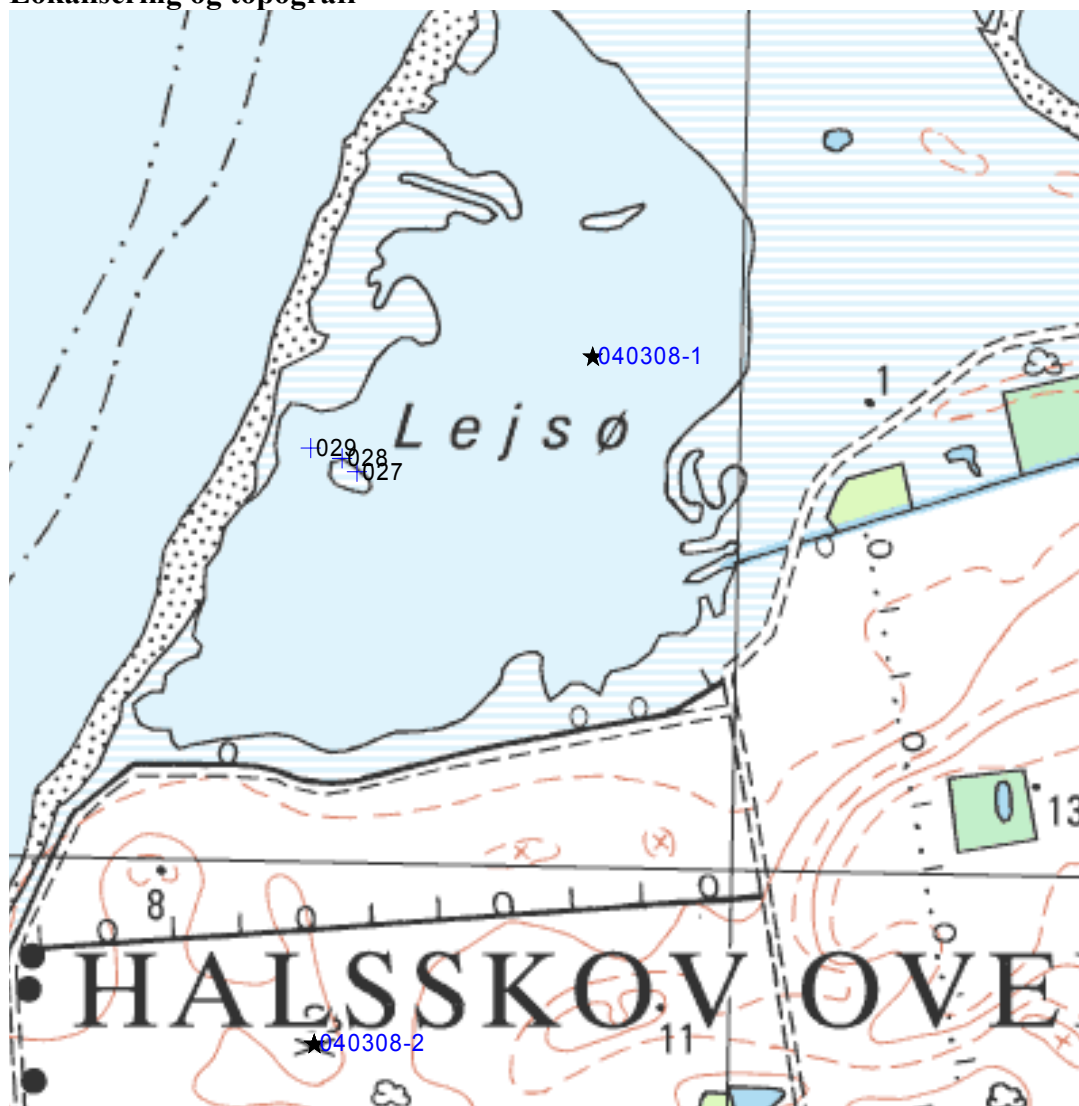
Indmåling af centrum af højen sb. 1 = WPT027. Trædestensrækkens begyndelse mod øst (ved øen) er WPT028 og den vestligste synlige del er WPT029.

Punkterne er indmålt med håndholdt GPS med WAAS-korrektion og en "meldt" usikkerhed på 5 meter.

Punktkoordinaterne er derefter udlæst fra GPS og overført til MapInfo i formatet UTM (WGS84), hvorfra koordinater i ED50 er genereret jf. nedenstående tabel.

Nøjagtigheden er skønnet til ±5 meter, mindre interne t i indmålingen, der er foretaget indenfor et minut).

Wpt	Y (WGS84)	X(WGS84)	Dato	Tid	UTM_X(ED50)	UTM_Y(ED50)
27	6137155	633562	27-10-2003	09:32	633646	6137360.11
28	6137167	633548	27-10-2003	09:32	633632.01	6137372.1
29	6137176	633519	27-10-2003	09:32	633603.01	6137381.1

Lokalisering og topografi

Den tydelige gravhøj med sten i toppen ligger i strandsø med en strandvold af sand ca. 60-75 meter mod vest. Strandsøen er helt flad med sand og stod på besigtigelsestidspunktet helt tør, med et let fugtigt parti i den nordlige del. Fra øen og mod vest strækker sig en tydelig stenrække af dobbelte trædesten, der må have forbundet øen med fast land mod vest, hvor udligningskysten nu dominerer.

Beskrivelse

Højen står tydeligt med synlige sten i den tæt afgræssede vegetation. Midt i højen er for relativt nyligt gravet et hul orienteret NV-SØ.

Gravningen er tydeligt foregået med gravemaskine/rendegraver med en skovl på ca. 60-70 cm. bredde, måske lidt mindre. Gravningen er foregået med maskinen placeret mod SØ, da den NV-lige side står næsten lodret.

Hullet er ca. 2,25*1,2 meter i toppen og spidser noget til nedad, hvor bredden er ca. 0,65 meter. Selve bunden er dog skjult af nedfalden jord og sten. Jorden er kastet op ved hullets sider mod nord, vest og øst og synes ikke gennemrodet, men efterladt i forholdsvis store "portioner".

Formålet med gravningen er ukendt, men synes ikke alene at have været "røvergravning", da fylden ved hullets sider ikke synes gennemrodet for oldsager o.l. Der kan være tale om gravning af skydeskjul, idet to stenbyggede sådanne i Lejsøs midte ikke synes vedligeholdt.

Tidspunktet for gravningen bedømmes til indenfor de seneste uger (efter nuværende jagtsæsons begyndelse), da den opgravede jord ikke er præget af regn eller stærk vind.

Skønt fortidsmindet i berejsningerne beskrives som ”ikke beset” og ”uden synlige sten” er det sidste ikke tilfældet. Der er synlige sten i højens top og en let forsækning mod sydøst, som efter sammensunket gang (?). Desuden fremtræder trædestensrækken som et særdeles tydeligt anlæg, hvilket kunne tyde på at besigtigelse ikke er foretaget særligt nær på stedet.

Fotos:

ID	Motiv	Dato	Init.
2003053D001	Højen med opgravet jord fra centrum set far ØSØ, i baggrunden strandvold og Storebælt	27-10-2003	HHS
2003053D002	Højen med opgravet jord fra centrum set far ØSØ, i baggrunden strandvold og Storebælt samt den mest synlige del af trædestensrækken.	27-10-2003	HHS
2003053D003	Det opgravede hul set fra ØSØ med omgivende jordbunker.	27-10-2003	HHS
2003053D004	Det opgravede hul set fra SSV	27-10-2003	HHS

ID	Motiv	Dato	Init.
2003053D005	Højen med opgravet jord fra centrum set far Ø med en del af højen synlig, i baggrunden strandvold og Storebælt	27-10-2003	HHS
2003053D006	Hele fortidsmindet med høj og trædestensrække og i baggrunden strandsøen med stenbyggede skydeskjul set fra strandvold mod vest. Set mod øst.	27-10-2003	HHS

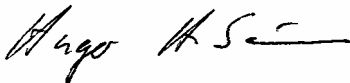
Vurdering og evt. fremtidige tiltag

Fortidsmindet bør reableres og det bør absolut fredes "lovformeligt", da det er synligt, velbevaret og tilgængeligt for offentligheden beliggende på overdrevarsareal med offentlig færdsel.

Det kan desuden formidles særdeles let. Særligt trædestensrækken er noget specielt i dansk sammenhæng.

Da fortidsmindet er synligt og erkendeligt som sådant bør det overvejes at forfølge gravningen heri med Kulturarvsstyrelsens retlige midler.

Sorø d. 27-10-2003

Hugo H. Sørensen
museumsinspektør, arkæologi